

ind under Loven af 1873, medens i det sidste Tal ogsaa Personer, der faldt ind under Loven af 1889, ere medregnede, men i de praktiske Forhold vilde dog i de allerfleste Tilfælde de to Arter af Tilsyn i og for sig falde sammen, idet selv om der i Fabrikker, hvor der benyttes Damp- og Maskinkraft, ikke overalt anvendes Børn, bliver der dog i de fleste Tilfælde anvendt unge Mennesker og Lærliuge, saa at det ganske sikkert ikke kan give noget overordentlig stort Plus, at man fik de sidste Virksomheder ogsaa underkastede et Tilsyn, om denne Forøgelse end maa regnes med. Disse Tal, siger jeg, vise tydelig, at Virksomhederne ere blevne ret forøgede, og naar man saa ved Siden af ved, at der er opvokset store Virksomheder, som ikke ere underkastede noget Tilsyn, og at Fabrikindustrien i det hele taget nu drives langt mere intensivt end tidligere, fordi den efterhaanden har faaet Raadighed over bedre Hjælpekilder og er bleven stærkere indarbejdet, tror jeg, at det ikke vilde være uberettiget eller ubetimeligt, om man fra Regeringens Side vilde optage Spørgsmaalet om en Revision af vor Fabriklovgivning i det hele taget. Det er jo nemlig en Materie, om hvilken der kun kan fremkomme Lovarbejder fra Regeringens Side, idet det her drejer sig om at bygge sit Arbejde paa en omhyggelig og nøjagtig Undersøgelse af Forholdene, en Undersøgelse, der naturligvis maa spredes over et saa vidt Felt, at det vil være ganske umuligt for enkelte Personer at kunne foretage den, rent bortset fra, at de i mange Tilfælde ville savne Autoritet til at kunne skaffe sig fornødne Oplysninger om og Kendskab til de virkelige Forhold. Saaledes vil jeg straks nævne, at jeg tror, at der er ikke saa faa . . .

Formanden (Sofus Høgsbro): Jeg vil dog bede det ærede Medlem erindre, at det er ikke en Revision af Fabriklovgivningen, der foreligger, men blot et Forslag om Forøgelse af Antallet af Fabrikinspektørernes Assisterter. Det vilde føre for vidt at komme ind paa det andet Spørgsmaal, som kun kan ske ved en særlig Lejlighed.

J. Jensen (Kjøbenhavns 10de Valgkreds): Jeg skal rette mig efter den højtærede Formands Anmodning og standse. Jeg havde ment at kunne benytte Lejligheden til at rette et Spørgsmaal til Regeringen og ment, at mit Spørgsmaal saa maatte have en Begrundelse. Jeg vil

da tillade mig at sige, at den Omstændighed, at man i ikke saa faa Fabrikvirksomheder, der ere underkastede Tilsyn efter de gældende Love, anvender Kvinder i ret stort Omfang, ganske sikkert maatte kunne begrunde et Ønske, der i de senere Aar er kommet stærkt frem, ikke alene herhjemme, men overalt, og som ogsaa enkelte Steder er opfyldt i Praksis — hvis jeg ikke husker fejl, bl. a. i Svejts — nemlig at ogsaa Kvinder kunne ansættes som Fabrikinspektører. Jeg skal nævne, at Antallet af beskæftigede voksne Kvinder var i 1895 9,030 mod 36,374 Mænd, medens Antallet af Kvinder i 1885 kun var 4,590, altsaa kun det halve. Der har derfor, vistnok med Rette, stærkt været det Ønske fremme, at der, da Kvinder anvendes i saa stor Udstrækning i Fabrikvirksomheder, ogsaa maatte ansættes et Kvindeopsyn, der med langt større Forstaaelse vilde kunne sætte sig ind i de beskæftigede Kvinders Forhold end de mandlige Assisterter. Jeg skal, for at holde mig meget strengt til det foreliggende Forslag, henstille, om det ikke vilde være rigtig at ansætte kvindelige Fabrikinspektører. Det kan godt være, at der i det foreliggende Tilfælde, hvor der er Tale om, at man skal forøge Antallet af Assisterterovre i *Jylland*, ikke særlig foreligger saadanne Virksomheder, der netop egne sig for Ansættelsen af Kvinder, men jeg henstiller dog til den højtærede Regering at tage dette Spørgsmaal under Overvejelse. Af Hensyn til Formandens Afgørelse skal jeg indskrænke mig til disse Bemærkninger.

Kr. Jensen (Hjørring Amts 2den Valgkreds): Det foreliggende Forslag gaar ud paa en Forøgelse af Assistenternes Tal i andet Fabrikinspektorat fra 13 til 15, og af Bemærkningerne, der ledsage Forslaget, fremgaar det, at Dampkedlernes Antal i dette Fabrikinspektorat er forøget med 800. Da der er 6 Assisterter der, er det en Forøgelse af 133 til hver, altsaa en temmelig betydelig Forøgelse, og deraf maatte man jo slutte, at det var nødvendigt at forøge Assistenternes Antal. Jeg synes nu imidlertid ikke, at det Arbejde, der udrettes af disse Assisterter, er af den Natur, at det er nødvendigt at forøge deres Antal, eller i det hele er de Penge værd, som det koster. Det tror jeg knapt er Tilfældet. Det kan godt være — som det jo fremgik af den sidste ærede Talers Udtalelser — at den Virksomhed har ikke saa lidt at sige inde i Byerne, men jeg tror ikke, den har nogen Betydning ude